

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ
ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

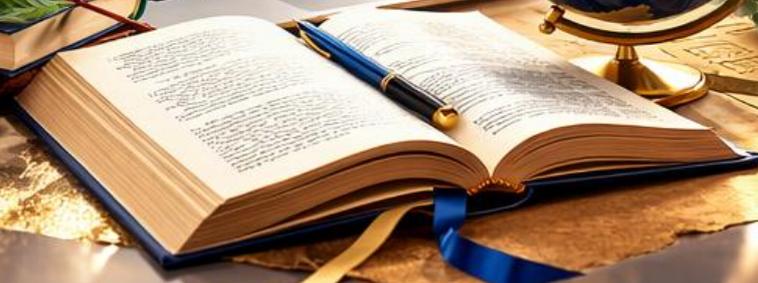
здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти
міждисциплінарної освітньо-наукової програми

**«Хореографія
і танцювальні види спорту»**

за спеціальностями:

024 Хореографія

**017 Фізична культура
і спорт**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Хореографія і танцювальні
види спорту» за спеціальностями 024 Хореографія та
017 Фізична культура і спорт

УДК 378.2:793.3:796(072)

КОЗИНКО Лілія

Методичні рекомендації щодо написання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Хореографія і танцювальні види спорту» за спеціальностями 024 Хореографія та 017 Фізична культура і спорт : метод. реком. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Київ : НУФВСУ, 2025. 72 с.

Укладач:

Козинко Лілія, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Рецензенти:

Одрехівський Роман Васильович – доктор мистецтвознавства, професор кафедри хореографії та мистецтвознавства Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського

Горголь Віталій Петрович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

У методичних рекомендаціях узагальнено вимоги щодо написання, оформлення і захисту кваліфікаційної роботи на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за міждисциплінарною освітньо-науковою програмою «Хореографія і танцювальні види спорту» за спеціальностями 024 Хореографія та 017 Фізична культура і спорт.

Затверджено на засіданні кафедри хореографії і танцювальних видів спорту (протокол № 7 від 17 січня 2025 р.) та рекомендовано вченою радою Тренерського факультету Національного університету фізичного виховання і спорту України (протокол № 5 від 28 січня 2025 р.)

© Козинко Л.Л. 2025

©Національний університет фізичного виховання і спорту України

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	7
1.1 Мета, завдання та основні вимоги щодо написання кваліфікаційної роботи	7
1.2 Наукове керівництво кваліфікаційною роботою	11
1.3 Вибір тематики кваліфікаційної роботи	14
1.4 Вимоги до здобувачів вищої освіти	15
1.5 Дотримання академічної доброчесності при написанні кваліфікаційної роботи	17
1.6 Структура кваліфікаційної роботи	22
2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	24
2.1. Вимоги щодо структурних елементів кваліфікаційної роботи	24
2.1.1 Титульний аркуш	24
2.1.2 Зміст	24
2.1.3 Перелік умовних позначень	25
2.1.4 Вступ	25
2.1.6 Основна частина	28
2.1.7 Висновки	30
2.1.8 Список використаних джерел і літератури	31
2.1.9 Додатки (за необхідності)	32
2.2 Вимоги щодо оформлення кваліфікаційної роботи здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти	33
2.2.1 Загальні вимоги	33
2.2.2 Нумерація	36
2.2.3 Рисунки	37
2.2.4 Таблиці	38

2.2.5	Формули	39
2.2.6	Примітки	40
2.2.7	Посилання та цитування	41
3.	ПІДГОТОВКА, ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ	
	КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	44
3.1	Попередній захист кваліфікаційної роботи	44
3.2	Рецензування кваліфікаційної роботи.....	45
3.3	Підготовка кваліфікаційної роботи до захисту	46
3.4	Захист кваліфікаційної роботи	48
3.5	Оцінювання кваліфікаційної роботи.....	49
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	52
	ДОДАТКИ.....	55

ВСТУП

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності [7].

Кваліфікаційна робота здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти кафедри хореографії і танцювальних видів спорту виконується відповідно до навчального плану та вимог Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 024 Хореографія галузі знань 02 Культура і мистецтво для другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. № 359 [16] та Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 516 [15].

Кваліфікаційна робота повинна містити результати дослідження/інноваційного проєкту, присвяченого розв'язанню складної задачі або проблеми в сфері хореографії чи фізичної культури і спорту спрямованого на формування та демонстрацію загальних і спеціальних компетентностей, зокрема здатності: до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; генерувати нові ідеї (креативність); до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності; здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії; розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології; презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології; до планування та проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень сфери хореографії; до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень; планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з

проблем фізичної культури і спорту; усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання тощо.

Ці методичні рекомендації визначають основні вимоги щодо написання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Хореографія і танцювальні види спорту». Методичні рекомендації укладено відповідно до чинних вимог законодавства у сфері вищої освіти та нормативно-правових актів НУФВСУ, зокрема: Закону України «Про освіту» [8], Закону України «Про вищу освіту» [7], ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання», чинного від 01.07.2017 [2], ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання», чинного від 01.07.2016 [3], «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти [12], «Положення з проведення перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на предмет академічного плагіату в НУФВСУ» [11], «Положення про порядок формування й організацію роботи екзаменаційної комісії та проведення атестації здобувачів вищої освіти у національному університеті фізичного виховання і спорту України» [13], «Кодексу академічної доброчесності Національного університету фізичного виховання і спорту України (нова редакція)» [9], «Етичного кодексу учасників освітнього процесу Національного університету фізичного виховання і спорту України» [4].

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Мета, завдання та основні вимоги щодо написання кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота за Міждисциплінарною освітньо-науковою програмою (далі МОНП) «Хореографія і танцювальні види спорту» – є самостійно виконаною науково-дослідною роботою здобувача вищої освіти, яка має узагальнюючий характер та є складовою підсумкової атестації і завершальним етапом освітнього процесу здобувачів у ЗВО.

Метою написання кваліфікаційної роботи є оволодіння методологією проведення наукових досліджень у галузі хореографії та/або фізичної культури і спорту, демонстрація набутих під час навчання знань, умінь, навичок та генерація їх у результатах проведеного прикладного чи фундаментального дослідження. Кваліфікаційна робота повинна містити результати дослідження або інноваційного проєкту, присвяченого розв'язанню складної задачі або проблеми в сфері хореографії, фізичної культури і спорту, що характеризується невизначеністю умов та вимог.

Основними завданнями проведення кваліфікаційного дослідження є:

- аналіз, систематизація, узагальнення, закріплення та поглиблення теоретичних знань та практичних умінь, отриманих у ході навчання за МОНП підготовки фахівця другого (магістерського) рівня вищої освіти; їх практичне використання при вирішенні освітніх, науково-дослідних, адміністративно-управлінських, балетмейстерських, викладацьких та тренерських завдань у ході професійної діяльності та реалізації сформованих компетентностей;
- розвиток навичок самостійної роботи, самовдосконалення у ході фахової діяльності та методикою вирішення питань і проблем, поставлених у кваліфікаційній роботі;

- розвиток навичок та умінь здійснення інформаційно-аналітичної, проєктно-дослідницької діяльності для вирішення прикладних завдань з тематики дослідження;
- оволодіння навичками ведення науково-дослідної роботи у сфері хореографії та фізичної культури і спорту у процесі розв'язання питань, які передбачають підготовку і захист кваліфікаційної роботи;
- розвиток умінь вести науковий пошук, узагальнювати різні пропозиції (точки зору, методичні підходи, концепції), чітко аргументувати власну точку зору з досліджуваної проблеми;
- набуття вміння адаптації теоретичних положень, методичного інструментарію, викладеного в спеціальній літературі, передового досвіду науковців і практиків до умов діяльності об'єкту дослідження;
- оволодіння методологією ведення наукових досліджень у сфері хореографії та фізичної культури і спорту, проведення фундаментальних та прикладних досліджень з використанням та вдосконаленням традиційних методик пошукової діяльності;
- опанування навичками логічного, аргументованого та послідовного обґрунтування висловленої пропозиції стосовно проблеми, що вирішується, проведення планових розрахунків і прогнозів з використанням сучасного методичного забезпечення, оцінювання ефективності висловленої пропозиції;
- оволодіння системним підходом, сучасною методологією, методичним інструментарієм і технологічними прийомами обґрунтування власних пропозицій, оцінки їх наслідків, впровадження розроблених рекомендацій та пропозицій у практичну діяльність конкретної установи чи організації;
- оцінюванню рівня володіння сукупністю професійних компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності випускника і відповідності вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця [12; 17].

Кваліфікаційна робота має відповідати таким вимогам:

- бути актуальною та висвітлювати проблему, що розроблена недостатньо або фрагментарно та має теоретичне й практичне значення;

- спиратись на аналіз та критичну оцінку сучасного стану досліджуваної проблеми;
- мати чітку побудову і логічну послідовність викладу матеріалу проведеного дослідження;
- ґрунтуватись на відповідних меті методах проведення науково-дослідної роботи;
- містити переконливу та науково обґрунтовану аргументацію матеріалів дослідження;
- містити обґрунтовані рекомендації та доказові висновки дослідження;
- містити стислі і точні формулювання, що виключають можливість неоднозначного тлумачення.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен оволодіти відповідними компетентностями:

- ✓ Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ✓ Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ✓ Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).
- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ✓ Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ✓ Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ✓ Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії.
- ✓ Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.
- ✓ Здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії.
- ✓ Здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії.
- ✓ Здатність розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології.

- ✓ Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.
- ✓ Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності у сфері хореографії.
- ✓ Здатність до планування та проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень сфери хореографії.
- ✓ Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.
- ✓ Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.
- ✓ Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- ✓ Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.
- ✓ Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.
- ✓ Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.
- ✓ Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності та комерціалізувати результати досліджень та інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту [14; 15].

Виконання кваліфікаційної роботи відбувається у межах навчального плану та повинно мати логічний, доказовий та аргументований характер. Кваліфікаційна робота має бути самостійним, цілісним, завершеним і оформленим відповідно затвердженого переліку вимог науковим дослідженням, яке розкриває його мету та завдання. Процесом написання кваліфікаційної роботи керує досвідчений викладач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту, наукові інтереси якого охоплюють наукові інтереси здобувача освіти.

Після написання дослідження воно направляється на рецензування кваліфікованому викладачу з науковим ступенем, що відповідає напряму дослідження здобувача вищої освіти, серед викладачів НУФВСУ або на зовнішнє рецензування. За дані, викладені у кваліфікаційній роботі, порядок використання фактичного матеріалу під час її виконання, обґрунтованість і достовірність висновків, положень персонально відповідає здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти і науковий керівник. Не допускається запозичення (плагіат) матеріалу.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно виконали вимоги навчального плану, завершили науково-педагогічну та науково-дослідну практику, мають публікацію за темою кваліфікаційної роботи (тези доповідей на наукових чи науково-практичних конференціях, статті). Кваліфікаційна робота магістра є документом, на підставі якого державна атестаційна комісія визначає рівень кваліфікації здобувача, його здатність до проведення наукових досліджень та готовність до самостійної роботи відповідно здобутої кваліфікації. Зміст роботи та рівень її захисту враховуються як один з основних критеріїв оцінки якості реалізації відповідної міждисциплінарної освітньо-наукової програми.

1.2 Наукове керівництво кваліфікаційною роботою

Наукове керівництво кваліфікаційною роботою здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється науковим керівником кафедри хореографії і танцювальних видів спорту, який затверджується наказом ректора НУФВСУ на весь період виконання кваліфікаційної роботи за поданням кафедри. Науковими керівниками призначаються науково-педагогічні працівники кафедри які мають науковий ступінь доктора або кандидата наук, і проводять наукові дослідження за відповідним напрямом. У разі потреби до здобувача освіти може бути закріплений науковий консультант. Наукові керівники кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри

хореографії і танцювальних видів спорту, яка здійснює подальший моніторинг та контроль написання та підготовки до захисту кваліфікаційних робіт.

Після затвердження наукових керівників відбувається процес вибору та затвердження тем кваліфікаційних робіт

Керівник кваліфікаційної роботи зобов'язаний:

- здійснювати керівництво магістерським дослідженням здобувача вищої освіти;
- допомогти здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти в остаточному формулюванні теми дослідження, формуванні структури роботи та її плану;
- надати здобувачу освіти допомогу щодо календарного планування виконання кваліфікаційної роботи;
- надати рекомендації щодо джерельної бази (основної літератури та WEB-ресурсів), нормативних та довідкових матеріалів, відповідних видань які відповідають тематиці проведення наукового дослідження;
- надавати здобувачу вищої освіти практичну допомогу при визначенні методики проведення дослідження;
- проводити консультації щодо написання кваліфікаційної роботи;
- контролювати хід виконання роботи, проводити перевірку розроблених матеріалів, надавати обґрунтовані зауваження. У разі виявлення систематичних порушень, що можуть призвести до недотримання встановлених термінів написання кваліфікаційної роботи, інформувати керівництво кафедри для прийняття відповідних рішень;
- надавати допомогу здобувачу вищої освіти при підготовці наукових або науково-методичних публікацій відповідно до теми наукового дослідження і сприяти їх опублікуванню в матеріалах наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів, у науково-методичних або наукових виданнях;
- слідкувати за дотриманням здобувачем академічної доброчесності у ході підготовки кваліфікаційної роботи, статей, доповідей на конференціях, матеріалів до захисту кваліфікаційної роботи;

- звітувати на засіданнях кафедри щодо ходу виконання та завершення магістерського дослідження;
- провести підготовку здобувача освіти до проведення захисту кваліфікаційної роботи;
- дати об'єктивний письмовий відгук на кваліфікаційну роботу із характеристикою діяльності здобувача вищої освіти;
- бути присутнім на попередньому захисті та захисті кваліфікаційної роботи [12].

Письмовий відгук наукового керівника на кваліфікаційну роботу створюється у довільній формі із зазначенням:

- обґрунтування актуальності магістерського дослідження, зв'язку з темами науково-дослідної роботи кафедри та НУФВСУ;
- коректності визначення мети і завдань дослідження, відповідності висновків;
- наукової новизни магістерського дослідження;
- аналізу стану розробки конкретної фундаментальної або прикладної проблематики дослідження;
- відповідності виконаної кваліфікаційної роботи поставленому завданню;
- ступеню самостійності здобувача вищої освіти у ході проведення дослідження і оцінці отриманих результатів;
- ступеню оволодіння методами дослідження;
- рівня послідовності, логічності, аргументованості, грамотності викладу наукового матеріалу;
- позитивних і негативних сторін магістерського дослідження;
- загальної оцінки виконаного магістерського дослідження;
- «допускається до захисту» – у разі позитивної оцінки та «не допускається до захисту» – у разі негативної оцінки;
- у разі негативної оцінки подальше рішення щодо кваліфікаційної роботи приймається на засіданні кафедри.

1.3 Вибір тематики кваліфікаційної роботи

Тематика та науковий рівень кваліфікаційної роботи мають відповідати освітній програмі підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Тематика кваліфікаційних робіт за МОНП «Хореографія і танцювальні види спорту» повинна відповідати сучасним запитам у сфері хореографії, фізичної культури і спорту загалом та танцювальних видів спорту зокрема. Тематики повинні відповідати напряму підготовки та корелювати з науковими темами, що розробляється на кафедрі та в НУФВСУ.

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту згідно з вимогами освітньої програми та відповідно до затверджених програм дисциплін, які опановують здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти, і відображає актуальну проблематику. Тематика щорічно переглядається, затверджується на засіданні кафедри, розміщується на її інформаційних ресурсах.

Формулювання теми повинно бути чітким, лаконічним та не містити неоднозначного тлумачення. У назві не можна вживати скорочення та аббревіатури, потрібно уникати використання ускладненої термінології.

При виборі тем кваліфікаційних робіт необхідно врахувати наступні чинники:

- наукові інтереси магістранта, загальний рівень його підготовки, досвід наукової та практичної діяльності за фахом;
- право магістранта самостійно обирати тему наукового дослідження з обґрунтуванням її доцільності та актуальності;
- тематика, перелік завдань, підходи до їх опрацювання повинні узгоджуватись з науковим керівником.

Обрані теми за поданням наукового керівника затверджуються на засіданні випускової кафедри не пізніше ніж за 6 місяців до кінцевого терміну подання кваліфікаційної роботи. Подальша її зміна або коригування можливе лише за

згодою наукового керівника та з дозволу завідувача кафедри при достатньому обґрунтуванні необхідності змін здобувачем.

Після остаточного узгодження теми кваліфікаційної роботи з науковим керівником здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти подає заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначає назву теми і повну назву об'єкта дослідження (за необхідності) (див. Додаток А) [12].

Після затвердження теми кваліфікаційної роботи, здобувач вищої освіти разом з науковим керівником розробляють попередній план дослідження, який у ході написання кваліфікаційної роботи може вдосконалюватись та уточнюватись, що відображається в індивідуальному та календарному плані виконання кваліфікаційної роботи (див. Додаток Б).

1.4 Вимоги до здобувачів вищої освіти

Здобувач вищої освіти має право:

- ✓ висловлювати свої пропозиції щодо вибору наукового керівника зі складу викладачів кафедри хореографії і танцювальних видів спорту, виходячи зі своїх наукових інтересів;
- ✓ пропонувати тему кваліфікаційної роботи обґрунтовуючи її доцільність та наукову актуальність;
- ✓ приймати самостійні рішення щодо вибору методів дослідження, обробки первинних матеріалів дослідження та документів;
- ✓ клопотати щодо заміни наукового керівника у разі невідповідності наукових інтересів чи інших об'єктивних причин;
- ✓ вільно користуватися бібліотечними фондами та електронними ресурсами НУФВСУ при написанні кваліфікаційної роботи;
- ✓ отримувати регулярні консультації керівника (консультанта) наукової роботи;
- ✓ право на отримання об'єктивної оцінки кваліфікаційної роботи від керівника та рецензента;

- ✓ право на академічну свободу при написанні кваліфікаційної роботи та публікації матеріалів за результатами кваліфікаційної роботи.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- вчасно визначити тему магістерського дослідження та узгодити її з керівником;
- чітко дотримуватися графіка підготовки кваліфікаційної роботи та вчасно завершувати відповідні розділи кваліфікаційної роботи;
- оформлювати кваліфікаційну роботу згідно вимог чинного законодавства та внутрішніх положень НУФВСУ;
- своєчасно подавати матеріали дослідження для перевірки та надання рекомендацій науковим керівником чи консультантом;
- регулярно консультиватися з науковим керівником чи консультантом з питань дослідження та надавати інформацію про стан підготовки дослідження;
- своєчасно пройти попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі хореографії і танцювальних видів спорту;
- своєчасно подати кваліфікаційну роботу до захисту перед державною атестаційною комісією (за 15 днів до дати захисту із відгуком керівника та зовнішньою рецензією);
- аргументовано та етично реагувати на зауваження наукового керівника та рецензента, відповідати на запитання членів державної атестаційної комісії та присутніх на відкритому захисті кваліфікаційної роботи;
- дотримуватись правил академічної доброчесності, наукової та особистісної етики спілкування, не допускати плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо;
- з повагою ставитись до авторських прав осіб, дослідження яких використовуються при написанні кваліфікаційної роботи;
- коректно здійснювати посилання на наукові джерела та цитування наукових текстів;
- нести відповідальність за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, висновків та якості оформлення кваліфікаційної роботи.

1.5 Дотримання академічної доброчесності при написанні кваліфікаційної роботи

Приступаючи до написання кваліфікаційної роботи, здобувач вищої освіти має бути ознайомлений з вимогами законодавства України та внутрішніми локальними документами НУФВСУ щодо дотримання правил академічної доброчесності та щодо санкцій у разі їх порушення: Закон України «Про освіту» [8], Закон України «Про вищу освіту» [7], «Кодекс академічної доброчесності Національного університету фізичного виховання і спорту України (нова редакція)» [9], «Етичний кодекс учасників освітнього процесу Національного університету фізичного виховання і спорту України» [4], «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти» [12], «Положення з проведення перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на предмет академічного плагіату в НУФВСУ» [11].

Кодекс академічної доброчесності НУФВСУ закріплює норми, правила та принципи відносин щодо дотримання академічної доброчесності як невід'ємної складової освітньої і наукової діяльності. Дотримання академічної доброчесності при написанні кваліфікаційної роботи передбачає:

- ✓ коректні посилання на джерела інформації (цитування) у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про інтелектуальну власність, авторське право і суміжні права;
- ✓ надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації;
- ✓ дотримання норм мовного етикету та правил ділової письмової й усної комунікації;
- ✓ дотримання принципів наукової етики, утримання від списування, плагіату, фальсифікації, привласнення наукових ідей та/або допомоги іншим у таких діях;

- ✓ самостійне виконання наукового дослідження [9, с. 7-8].

Основними видами порушень академічної доброчесності при написанні кваліфікаційної роботи вважаються [9, с. 12-15]:

- Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; поширеними різновидами академічного плагіату є:

- ✓ привласнення авторства;
- ✓ клонування;
- ✓ копіювання;
- ✓ ремікс;
- ✓ гібрид;
- ✓ компіляція;
- ✓ ретвіт тощо.

- Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Типовими прикладами самоплагіату є:

- ✓ дуплікація публікацій;
- ✓ дублювання наукових результатів;
- ✓ подання результатів попередніх досліджень;
- ✓ агрегування чи доповнення даних;
- ✓ дезагрегування даних;
- ✓ повторний аналіз раніше опублікованих даних.

- Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

- Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень, у т.ч. такі форми фальсифікації як: підробка підписів, придбання робіт в інших осіб, маніпулювання авторством тощо.

- Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної наукової діяльності. Формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, приписування співавторства особам які не брали участі у дослідженні, не включення до співавторства осіб які брали участь у дослідженні, свідоме викривлення посилань на джерела тощо.
- Академічне шахрайство – посилання на неіснуючі джерела; підробка підписів в офіційних документах, приписування колективної діяльності одній або декільком особам тощо.
- Неналежне або вибіркоче цитування.
- Крадіжка результатів досліджень.
- Свідоме перебільшення важливості та практичної значущості результатів.

Після завершення процесу написання кваліфікаційної роботи, вона підлягає обов'язковій перевірці на виявлення збігів/ідентичності/схожості відповідальним науково-педагогічним працівником за допомогою програмного продукту, що пропонується НУФВСУ (наразі, StrikePlagiarism). Вирішення проблемних питань щодо встановлення факту академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів другого (магістерського) рівня здійснюється комісією, створеною за розпорядженням директора/декана відповідного інституту/факультету.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до такої відповідальності:

- ✓ недопущення до захисту кваліфікаційної роботи;
- ✓ відмова у присудженні або позбавлення присвоєної кваліфікації;
- ✓ відкликання публікації з подальшого розгляду;
- ✓ інші наслідки, передбачені локальними нормативними актами НУФВСУ або чинним законодавством України [9, с. 19].

Особа стосовно якої виявлено порушення академічної доброчесності має право [9, с. 20]:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції.

Після завершення написання кваліфікаційної роботи вона подається для виявлення збігів/ідентичності/схожості, що використовується НУФВСУ з метою виявлення ознак академічного плагіату. Доступ до Системи виявлення збігів/ідентичності/схожості надається бібліотекою. Академічний плагіат в роботах не допускається, всі цитування мають бути оформлені відповідним чином і після перевірки за допомогою цифрової системи, перевірені науково-педагогічним працівником на наявність належних посилань. Для допуску кваліфікаційної роботи до захисту рівень оригінальності тексту, при умові відповідного оформлення посилань та цитувань, має становити високий рівень оригінальності – 80%. При задовільному рівні оригінальності (60%-80%) – робота передається керівнику та випусковій кафедрі для додаткового аналізу та прийняття рішення про допуск до захисту або повернення на доопрацювання з повторною перевіркою на оригінальність доопрацьованого тексту. При низькому (40%-60%) ступеню оригінальності тексту робота відправляється на доопрацювання після чого може бути прийнята до захисту після повторної перевірки; при неприйнятному (менше 40%) ступеню оригінальності тексту – робота до захисту не допускається і повертається на доопрацювання з повторною перевіркою. Доопрацювання триває не більше 5 календарних днів після чого робота відправляється на повторну перевірку. Рішення про відмову у прийнятті до захисту кваліфікаційної роботи з виявленим та не усунутим академічним плагіатом, приймає на своєму засіданні кафедра, за вмотивованим письмовим поданням керівника [11, с. 5]. Здобувач, який отримав остаточну відмову у

прийнятті до захисту кваліфікаційної роботи, до проходження атестації у поточному році не допускається.

Отриманий результат перевірки кваліфікаційної роботи на виявлення і відсоток збігів/ідентичності/схожості, не може бути сам по собі підставою для встановлення факту порушення здобувачем академічної доброчесності. Виявлений відсоток збігів/ідентичності/схожості, як ознака можливого плагіату є підставою для детального розгляду кваліфікаційної роботи на предмет академічного плагіату керівником та кафедрою. Виявлені у тексті запозичення вважаються правомірними якщо вони є: власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих об'єктів, у т.ч. найменування установ, назвами праць, які досліджувались у кваліфікаційній роботі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.), належним чином оформлені цитування, самоцитування, що складають менше 10 слів поспіль. За об'єктивність остаточного висновку про відсутність або наявність академічного плагіату у кваліфікаційній роботі відповідальність несуть керівник кваліфікаційної роботи і завідувач випускової кафедри [11, с. 5].

При використанні штучного інтелекту (ШІ) при підготовці кваліфікаційної роботи, здобувач вищої освіти повинен дотримуватись таких правил академічної доброчесності:

1. Чітко вказати використання інструментів ШІ в методологічній частині дослідження та посилання на відповідний контент створений ШІ.
2. Дотримуватись відповідних вимог конфіденційності та отримати відповідні згоди під час використання інструментів ШІ у зв'язку зі збором, зберіганням та обробкою даних.
3. Розуміти, що ШІ може піддаватися ризику упередженості та вживати заходів для його усунення, забезпечуючи вірогідність і неупередженість результатів досліджень.
4. Використовуючи інструменти ШІ або включаючи створений ШІ контент у дослідження, поважати права інтелектуальної власності та дотримуватися законів про авторське право [16, с. 31].

1.6 Структура кваліфікаційної роботи

Обов'язковими структурними елементами кваліфікаційної роботи є [12]:

- Титульний аркуш.
- Зміст.
- Перелік умовних позначень (за необхідності).
- Вступ.
- Основна частина (зазвичай складається з трьох розділів але за потреби, викликані особливостями розкриття заявленої теми, кількість розділів може збільшуватися):
  - ✓ Розділ 1 – огляд наукової літератури за темою та вибір напрямів дослідження, відомості про проведені теоретичні або експериментальні дослідження, окреслення основних етапів розвитку наукової думки за проблемою дослідження, визначення актуальних невирішених питань та місця започаткованої роботи в розв'язанні проблеми. Закінчується висновками до розділу.
  - ✓ Розділ 2. Методи та організація дослідження – виклад загальної методики та методів дослідження, опис основних етапів організації дослідження.
  - ✓ Розділ 3 – методика дослідження, прикладна/фундаментальна частина, опис результатів експериментального дослідження та можливостей їх практичного застосування або опис результатів проведеного фундаментального дослідження, що дозволяють підтвердити завдання дослідження та дати рекомендації щодо подальшого вирішення проблеми. Закінчується висновками до розділу.
- Висновки.
- Список використаних джерел і літератури.
- Додатки (за необхідності).

Виклад матеріалів дослідження здійснюється відповідно до змісту послідовно у розділах, підрозділах, пунктах і підпунктах основної частини

роботи. Результати дослідження повинні відповідати вимогам літературної мови наукового стилю викладу. Матеріал викладається стисло, логічно та аргументовано. Слід уникати загальних слів, бездоказових тверджень та дотримуватись вимог академічної доброчесності.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Вимоги щодо структурних елементів кваліфікаційної роботи

2.1.1 Титульний аркуш

Титульний аркуш – це перша сторінка кваліфікаційної роботи, яка містить бібліографічну інформацію необхідну для оброблення та подальшого пошуку документа. Титульний аркуш містить такі дані (див. Додаток В):

- назву міністерства, якому підпорядковано заклад вищої освіти;
- назву закладу вищої освіти;
- назву факультету/інституту;
- назву кафедри;
- назву освітнього ступеня, спеціальності та відповідної освітньої програми;
- назву теми дослідження;
- відомості про здобувача вищої освіти;
- відомості про керівника кваліфікаційної роботи;
- відомості про рецензента кваліфікаційної роботи;
- відомості щодо рекомендації до захисту із зазначенням номеру протоколу засідання кафедри та підписом завідувача кафедри
- місто та рік захисту кваліфікаційної роботи.

Здобувач вищої освіти несе повну відповідальність за відповідність назви теми кваліфікаційної роботи, зазначеної на титульній сторінці темі затвердженій наказом ректора НУФВСУ. Виправлення на титульній сторінці не допустимі.

2.1.2 Зміст

Зміст є другою сторінкою кваліфікаційної роботи, що містить назви її структурних елементів. Він відображає найменування із зазначенням нумерації

та номеру початкових сторінок усіх складових роботи: вступу, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, висновків, списку використаної літератури, додатків. Всі заголовки починаються з великої літери без крапки в кінці (див. Додаток Г). Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті, без скорочення та редагування назв. Структурні елементи змісту мають бути логічно пов'язані та переконливо доводити актуальність та виваженість здійсненого дослідження з урахуванням сучасних тенденцій розвитку науки у сфері хореографічного мистецтва та фізичної культури і спорту.

2.1.3 Перелік умовних позначень

Перелік умовних скорочень абревіатур, символів, одиниць, термінів подається, за необхідності, у вигляді окремого списку, якщо в кваліфікаційній роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і т.д. Такий перелік може бути поданий у вигляді окремого списку перед вступом магістерського дослідження. Перелік друкується двома колонками у яких ліворуч за абеткою вказують скорочення (спочатку україномовні, далі іноземними мовами), праворуч – їх детальне розшифрування.

Якщо у кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні (див. Додаток Д).

2.1.4 Вступ

У вступі подається загальна характеристика кваліфікаційної роботи, а саме:

⇒ **Актуальність теми дослідження** – здобувач вищої освіти має висвітлити зв'язок теми кваліфікаційної роботи із сучасними дослідженнями у галузі хореографії або фізичної культури і спорту (залежно від теми дослідження) шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдань. Висвітлення актуальності має бути чітким, коротким та логічно

сформульованим. Характеризуючи стан досліджуваної проблеми, необхідно зазначити науковців на напрацювання яких у ході підготовки кваліфікаційної роботи буде спиратися здобувач вищої освіти.

⇒ **Об'єкт та предмет дослідження:**

- об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує наукову проблему і обрані шляхи для вивчення. Об'єктом дослідження є вся сукупність відношень теоретичних та практичних аспектів досліджуваного питання, що слугує джерелом необхідної інформації для здобувача вищої освіти;
- предмет дослідження – міститься в межах об'єкта, становлячи його частину. Об'єкт та предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Предмет включає сукупність властивостей, аспектів та функцій об'єкта обраних для проведення наукового дослідження. Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи.

⇒ **Мета і завдання дослідження** визначаються відповідно до предмета та об'єкта дослідження:

- мета визначає кінцевий науковий результат, якого прагне досягти здобувач вищої освіти у ході проведення наукового дослідження. Мета повинна чітко вказувати, що саме вирішується в роботі;
- завдання дослідження – конкретні етапи досягнення мети. Завдання визначають спрямованість і хід дослідження, обумовлюють структуру кваліфікаційної роботи (кожному з поставлених завдань має відповідати конкретна частина магістерського дослідження – розділ, підрозділ, пункт). У вступі висвітлюються тільки основні завдання дослідження. У висновках має бути стисло відображено відповідь на поставлені у вступі завдання. Завдання можуть включати: вирішення теоретичних питань, які входять до проблематики дослідження; всебічне вивчення практики вирішення поставленої проблеми; обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення окресленої

в кваліфікаційній роботі проблеми (фундаментальне або прикладне дослідження); розробка методичних рекомендацій та/або пропозицій щодо використання результатів дослідження на практиці.

⇒ **Методи дослідження** – перераховуються використані наукові методи дослідження та змістовно відзначається, що саме досліджувалось кожним методом. Слід обґрунтувати вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів дослідження та висновків.

⇒ **Теоретична значущість роботи** – стислий опис нових наукових положень розроблених здобувачем вищої освіти, що полягає у зміні, розширенні або доповненні кола відомих напрацювань: нові теоретичні положення, новий метод вирішення відомої проблеми, нові або вдосконалені критерії або показники, розробка оригінальних моделей.

⇒ **Практична значущість роботи** – надаються відомості про практичне використання результатів магістерського дослідження або рекомендації щодо їх можливого практичного використання.

⇒ **Наукова новизна отриманих результатів** – магістрант аргументовано, коротко і чітко представляє основні нові наукові положення (рішення), запропоновані та розроблені у ході проведення магістерського дослідження, із зазначенням відмінності одержаних результатів від проведених раніше наукових досліджень.

⇒ **Зв'язок з науковими темами, програмами, планами** – вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик роботи кафедри хореографії і танцювальних видів спорту або НУФВСУ виконувалось магістерське дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідної роботи.

⇒ **База проведення дослідження** – установа, де відбувалась експериментальна частина кваліфікаційного дослідження, передбачена завданням дослідження (для прикладних кваліфікаційних робіт).

⇒ **Апробація матеріалів дослідження** – перелік наукових, науково-практичних конференцій, симпозіумів, конгресів, семінарів, круглих столів на

яких було оприлюднено результати дослідження, викладеного в кваліфікаційній роботі.

⇒ *Публікації* – наводиться перелік публікацій, оприлюднених здобувачем вищої освіти за матеріалами проведеного кваліфікаційного дослідження.

⇒ *Структура кваліфікаційної роботи* розкриває її структурні елементи (вступ, розділи, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел та літератури, додатки). Необхідно вказати повний обсяг сторінок кваліфікаційної роботи та обсяг основного тексту, кількість таблиць та рисунків, кількість найменувань зазначених у списку використаних джерел та літератури.

2.1.6 Основна частина

Основна частина кваліфікаційної роботи може складатися з декількох розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів. У розділах кваліфікаційної роботи має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень, зроблено посилання на використані у тесті дослідження наукові ідеї, результати, публікації та інші матеріали інших авторів. Кожний розділ починається з нової сторінки. Розділи роботи можуть поділятися на підрозділи (нумерація складається з номера розділу і порядкового номеру підрозділу через крапку), пункту (номер розділу, порядковий номер підрозділу, порядковий номер пункту через крапку), підпункту (номер розділу, порядковий номер підрозділу, порядковий номер пункту, порядковий номер підпункту через крапку). Кількість підрозділів різних розділів має бути приблизно однаковою. Кожен розділ завершується невеликими висновками до нього.

У розділах та підрозділах кваліфікаційної роботи автор викладає результати власних досліджень з висвітленням новизни розроблених питань. У розділах основної частини дослідження подають: огляд наукової літератури за темою та вибір напрямів дослідження; виклад загальної методики і основних методів дослідження; експериментальну частину і методику дослідження (за наявності); відомості щодо проведення теоретичного та/або експериментального

дослідження; аналіз і узагальнення результатів дослідження; рекомендації щодо подальшого використання результатів дослідження.

Розділи кваліфікаційної роботи розкривають матеріал у такій послідовності:

РОЗДІЛ 1 – теоретичний аналіз літератури за темою роботи, відомостей про проведені теоретичні або експериментальні дослідження, аналіз та узагальнення сучасних концепцій, визначення дискусійних аспектів, невирішених питань і проблем теоретичного, методичного та практичного характеру, розгляд еволюції підходів до їх вирішення тощо. Аналіз літератури повинен розкривати основні етапи розвитку наукової думки за проблематикою кваліфікаційної роботи, окреслювати питання які залишились невирішеними та обґрунтувати роль кваліфікаційної роботи в розв’язанні визначених проблемних питань. Загальний обсяг першого розділу складає 25-30 % обсягу основної частини кваліфікаційної роботи.

РОЗДІЛ 2 – репрезентує основні методи дослідження з їх коротким описом, опис схеми проведення фундаментального чи експериментального дослідження, опис організації дослідження та основних етапів експериментальної частини (за наявності), розробку основних етапів емпіричного дослідження. Згідно до міжнародних принципів Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об’єкта дослідження» [1], Загальної декларації з біоетики та прав людини ЮНЕСКО [5], Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров’я» [6] всі особи, що беруть участь у дослідженнях, повинні бути проінформовані про зміст тестів, процедур вимірів і дати свою згоду на проведення тестування та на використання своїх персональних даних у наукових дослідженнях. Загальний обсяг другого розділу складає 10-15 % обсягу основної частини кваліфікаційної роботи.

РОЗДІЛ 3 – аналітико-дослідницька частина кваліфікаційної роботи, в якій подаються результати власних досліджень здобувача вищої освіти фундаментального чи прикладного спрямування з висвітленням того нового, що

він вносить у розроблення проблеми. Розділ має містити матеріал, який обґрунтовує пропозиції здобувача щодо вдосконалення предмету дослідження з оцінкою повноти, цілісності та достовірності одержаних результатів. Загальний обсяг другого розділу складає 40-45 % обсягу основної частини кваліфікаційної роботи.

2.1.7 Висновки

Висновки повинні містити найважливіші наукові та практичні результати магістерського дослідження, вказувати на наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень. Висновки мають відповідати меті та завданням дослідження, поставленим у вступній частині та не перевищувати 5-7 % обсягу основного тексту кваліфікаційної роботи.

Висновки до розділі та висновки наприкінці кваліфікаційної роботи подаються як окремі лаконічні положення чи методичні рекомендації. Текст висновків може містити не тільки позитивне, а й хиби та проблеми з якими стикнувся здобувач у ході проведення дослідження та рекомендації щодо їх усунення.

Текст загальних висновків бажано поділяти на пункти, кількість яких має бути не меншою за кількість поставлених завдань. До пунктів висновків можуть бути включені узагальнені цифрові дані, одержані у ході проведення експериментальної частини дослідження. Останні пункти висновків доцільно зробити узагальнюючими та дати рекомендації щодо подальшого використання результатів дослідження. Висновки мають бути короткими та лаконічними, без зайвих подробиць.

Таким чином, у висновках необхідно акцентувати увагу на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх подальшого використання.

2.1.8 Список використаних джерел і літератури

Список використаних джерел і літератури включає ті джерела, на які були зроблені посилання в роботі та починається з нової сторінки. У відповідних місцях тексту кваліфікаційної роботи мають бути посилання на використану літературу, в яких в квадратних дужках вказується порядковий номер джерела в списку літератури і через кому номер сторінки (наприклад, [25, с. 75]). У разі посилань на декілька джерел порядковий номер джерела вказується через крапку з комою (наприклад, [12; 18; 29]).

Джерела можна розміщувати одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бажано спочатку вказувати україномовні джерела, далі іноземні дослідження, останніми – архівні матеріали. Перелік літературних джерел не обмежується, проте має бути достатнім (50-70 джерел з яких 50% – джерела з проблематики дослідження за останні 5-10 років).

До списку використаних джерел можуть входити: Закони України, Укази Президента, Постанови Уряду, директивні матеріали міністерств, будь-які інші законодавчі акти чи нормативні матеріали; монографії, підручники, статті періодичних видань; іншомовні (зарубіжні) джерела, інформаційних ресурсів мережі Інтернет (тільки наукові видання).

Бібліографічний опис має бути повним та відповідати вимогам Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» [3] (дивись Додаток Е). Оформити правильно посилання можна на сайті ВАК (<https://vak.in.ua/>). Дані про джерела в списку літератури не перекладаються, а вказуються мовою оригіналу.

Більшість онлайн-статей містять DOI (цифровий об'єктний ідентифікатор), який треба використовувати в своєму посиланні. Якщо стаття не має DOI, необхідно вказувати тільки URL-адресу. Якщо стаття взята з повнотекстової

бази, але не має ні DOI, ні URL-адреси статті, необхідно вказати URL-адресу бази даних.

В іноземних журналах рік видання може супроводжуватися повною датою або назвою місяця, які вказуються в певному порядку: рік, місяць, число. Наприклад, *J Anal Psychol. 2018 Apr.*

2.1.9 Додатки (за необхідності)

До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи: проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, розрахунки економічного характеру; інструкції, методики, опис реалізації програм; ілюстрації допоміжного характеру; анкети, інструкції; інші дані та матеріали.

Додатки не є обов'язковим компонентом роботи і виділяються в разі потреба. При підрахунку обсягу кваліфікаційної роботи додатки не враховуються.

Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної роботи після списку використаної літератури, розміщуються у порядку появи посилань у тексті. Перед додатками повинен бути аркуш зі словом «ДОДАТКИ» (надрукований заголовними літерами), розташованим посередині. Додатки повинні мати спільну з рештою тексту наскрізну нумерацію сторінок. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки, мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки без крапки наприкінці. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток _____» і велика літера, що позначає додаток. Додатки необхідно позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад: додаток А, додаток Б).

За потреби текст додатків можна поділити на розділи, підрозділи, пункти. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і

крапку, наприклад, А.2 (другий розділ додатка А), Г.3.1 (підрозділ 3.1 додатка Г).

Рисунки, таблиці та формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Рисунки і таблиці кожного додатка нумерують окремо. Номер рисунка і таблиці додатка складається з позначення додатка та порядкового номера рисунка або таблиці в додатку, відокремлених крапкою. Наприклад, Рисунок В.1 – назва рисунка (перший рисунок додатка В), без крапки наприкінці. Таблиця В.1 – назва таблиці (тобто перша таблиця додатка В).

2.2 Вимоги щодо оформлення кваліфікаційної роботи здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

2.2.1 Загальні вимоги

Оформлення кваліфікаційної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з Державним стандартом України ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» [2].

Кваліфікаційна робота виконується державною (українською) мовою з використанням наукового стилю, чітким, логічним та послідовним викладенням тексту, без орфографічних та синтаксичних помилок. Текст кваліфікаційної роботи друкується:

- ✓ за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм);
- ✓ з використанням текстового редактора Microsoft Word;
- ✓ шрифт Times New Roman чорного кольору, розмір шрифту – 14 пт;
- ✓ міжрядковий інтервал – 1,5;
- ✓ текст вирівнюється по ширині сторінки;
- ✓ абзацний відступ – 1,25 см по всьому тексту;
- ✓ текст необхідно друкувати залишаючи поля таких розмірів:
  - ліве – 30 мм,

- праве – 15 мм,
- верхнє та нижнє – 20 мм.

Заголовки основних структурних частин роботи (**ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛИ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ**) друкують великими літерами симетрично по центру рядка (без крапки) напівжирними шрифтом прописними (великими) літерами без крапки наприкінці та починаються з нової сторінки.

Заголовки підрозділів та пунктів друкуються малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу за шириною тексту, не підкреслюючи та без крапки наприкінці. Якщо заголовок складається з декількох речень, їх розділяють крапкою.

Слід уникати використання знаку переносу в заголовках та структурних елементах змісту кваліфікаційної роботи. Відстань між заголовком розділу і першим підрозділом або наступним текстом має бути не меншою ніж два міжрядкових інтервали. Між заголовком підрозділу та основним текстом один міжрядковий інтервал. Між заголовком пункту і наступним текстом додатковий інтервал не вставляється. Не дозволено розміщувати назви підрозділу, пункту та підпункту на останньому рядку сторінки.

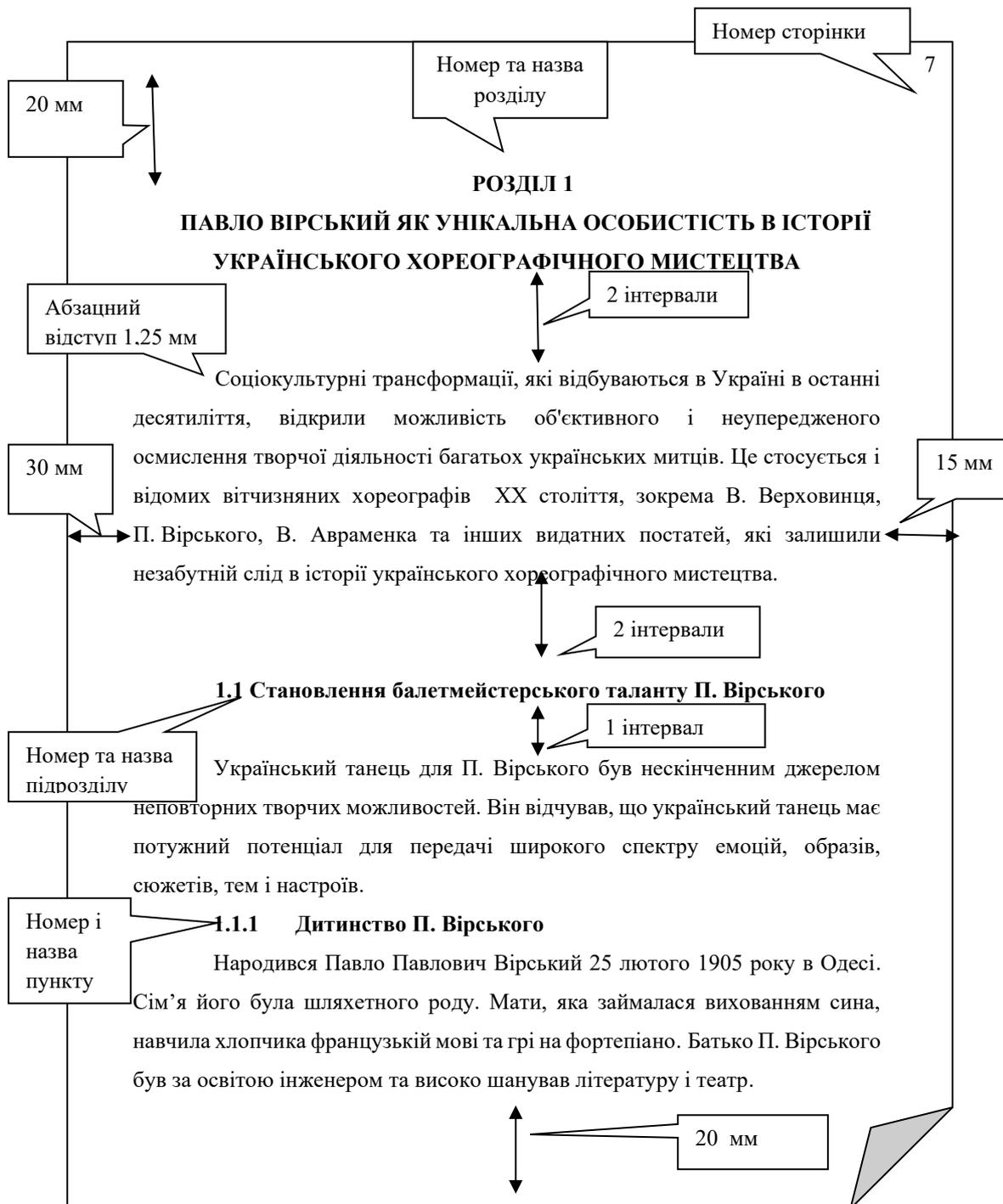

Рис 2.1. Загальні вимоги щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

На одній сторінці кваліфікаційної роботи допускається наявність не більше двох граматичних помилок. Помилки й графічні неточності у кваліфікаційній роботі, поданій на паперовому носії, дозволено виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою з наступним вписуванням на цьому місці правок

рукописним або машинним способом між рядками чи на рисунках чорним чорнилом, тушшю чи пастою. У кваліфікаційній роботі бажано не вживати іншомовні слова і терміни за наявності рівнозначних слів і термінів української мови [2].

У тексті повинні бути лапки одного типу «». У разі наявності лапок в лапках слід їх оформлювати «“...”». Слід розрізняти дефіс і тире. Між словами слід використовувати тире, наприклад, «Правило – це опис педагогічної діяльності, що базується на конкретному принципі». У складних слова або словосполученнях слід використовувати дефіс, наприклад, «по-перше», «науково-дослідна». Також слід використовувати апострофи одного типу: прямі (') або круглі (').

Ініціали і прізвище не можна розривати на два рядки для цього потрібно ставити нерозривний пробіл (комбінація клавіш: Ctrl+Shift+пробіл). Так само потрібно ставити нерозривний пробіл у написанні населених пунктів (м. Київ) або років (1994 р.).

2.2.2 Нумерація

Сторінки кваліфікаційної роботи нумеруються наскрізно арабськими цифрами, охоплюючи додатки. Номер сторінки проставляють праворуч у верхньому куті сторінки без крапки вкінці. Титульний аркуш входить до загальної нумерації сторінок звіту. Номер сторінки титульного аркушу не проставляють. Сторінки, на яких розміщено рисунки й таблиці, охоплюють загальну нумерацію кваліфікаційної роботи [2].

Такі структурні частини, як ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТОК порядкового номера не мають.

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти нумерують арабськими цифрами. Розділи кваліфікаційної роботи нумерують у межах викладення її суті і позначають арабськими цифрами без крапки, починаючи з цифри «1». Назва розділу пишеться з нового рядка. Після слова «РОЗДІЛ» зазначається його

номер. Після номера крапку не ставлять. Заголовок розділу подається з наступного рядка без крапки в кінці.

Підрозділи як складові частини розділу нумерують у межах кожного розділу окремо. Номер підрозділу складається з номера відповідного розділу та номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад, 1.2 (другий підрозділ першого розділу) [2].

Пункти нумерують арабськими цифрами в межах кожного розділу або підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, які відокремлюють крапкою. Після номера пункту крапку не ставлять, наприклад, 1.1.1 (перший пункт першого підрозділу першого розділу) [2].

Номер підпункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту та порядкового номера підпункту, які відокремлюють крапкою. Після номера підпункту крапку не ставлять, наприклад, 1.1.1.1 тощо. Якщо розділ або підрозділ складається з одного пункту, або пункт складається з одного підпункту, його не нумерують [2].

2.2.3 Рисунки

Усі графічні матеріали кваліфікаційної роботи (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки, кресленики тощо) повинні мати однаковий підпис «Рисунок».

Рисунки подаються одразу після першого згадування у тексті кваліфікаційної роботи або якнайближче до нього на наступній сторінці. За потреби рисунки можуть бути подані в додатках до кваліфікаційної роботи. Якщо рисунок створений не автором кваліфікаційної роботи, при його подачі треба дотримуватись правил посилань на текст. Рисунки нумерують наскрізно арабськими цифрами, крім рисунків у додатках. Рисунки можуть бути пронумеровані в межах кожного розділу. В такому випадку вказується номер розділу і порядковий номер рисунка, наприклад, Рисунок 3.4 (четвертий рисунок 3 розділу).

Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою. Якщо з тексту кваліфікаційної роботи зрозуміло зміст рисунка, його назву можна не наводити. Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка. Наприклад:

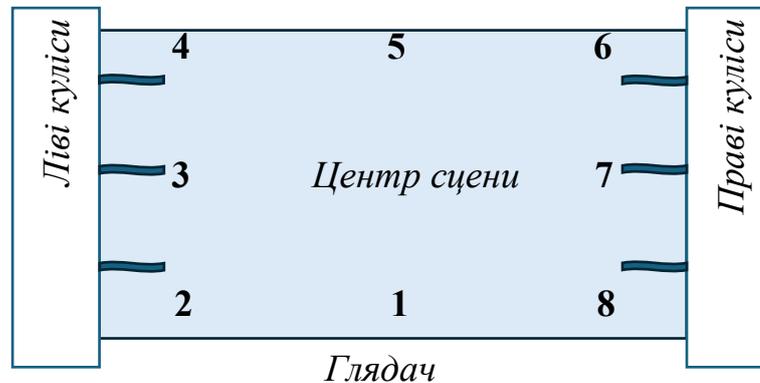

Рис. 2.1. План сценічного майданчика

Якщо у кваліфікаційній роботі подано одну ілюстрацію, її нумерують за загальними вимогами. Якщо рисунок не вміщується на одній сторінці його можна перенести на наступну сторінку. У такому разі назву рисунка зазначають лише на першій сторінці, пояснювальні дані – на тих сторінках, яких вони стосуються, і під ними друкують: «Рисунок _____, аркуш _____» [2].

2.2.4 Таблиці

Таблицю розташовують одразу після першого згадування у тексті кваліфікаційної роботи або якнайближче до нього на наступній сторінці таким чином, щоб її можна було читати без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблиця нумерується арабськими цифрами в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці через крапку, наприклад: Таблиця 2.2 (друга таблиця другого розділу). Таблиці кожного додатка нумерують окремо. Номер таблиці додатка складається з позначення додатка та порядкового номера таблиці в додатку, відокремлених крапкою. Наприклад, «Таблиця А.1 – _____», тобто перша таблиця додатка А.

Якщо в тексті кваліфікаційної роботи є одна таблиця, вона нумерується за загальними вимогами.

Назва таблиці має відображати її зміст, бути конкретною та стислою. Якщо з тексту кваліфікаційної роботи можна зрозуміти зміст таблиці, її назву можна не наводити. Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу.

Якщо рядки або колонки таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, чи переносять частину таблиці на наступну сторінку. Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці з абзацного відступу друкують «Продовження таблиці _____» або «Кінець таблиці _____» без повторення її назви. Заголовки колонок таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої літери, якщо вони становлять одне речення із заголовком. Підзаголовки, які мають самостійне значення, подають з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Переважна форма іменників у заголовках – однина [2].

За потреби пояснювальні дані (Примітки) до таблиці подають безпосередньо після графічного матеріалу. На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті роботи можна скорочувати, наприклад: «...в табл. 2.4», або розміщувати посилання у вигляді виразу у круглих дужках (табл. 2.4) [17] (див. Додаток Ж).

2.2.5 Формули

Формули подаються по середині рядка симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано. Вище і нижче кожної формули слід залишати вільний рядок. Формули на які є посилання в тексті кваліфікаційної роботи чи додатку нумеруються наскрізно арабськими цифрами. Дозволено нумерування в межах кожного розділу. Номер формули ставиться праворуч у крайньому положення на її рівня в круглих дужках. Якщо формули нумеруються наскрізно номер виглядає так: (3). Якщо нумерація відповідає

розділу тоді першим зазначається номер розділу і далі йде номер формули, наприклад, (3.2) – друга формула третього розділу.

Пояснення позначень, які входять до формули чи рівняння, треба подавати безпосередньо під формулою або рівнянням у тій послідовності, у якій їх наведено у формулі або рівнянні. Пояснення позначень треба подавати без абзацного відступу з нового рядка, починаючи зі слова «де» без двокрапки. Позначки, яким встановлюють визначення чи пояснення, рекомендовано вирівнювати у вертикальному напрямку [2].

У формулах і/чи рівняннях верхні та нижні індекси, а також показники ступеня, в усьому тексті звіту мають бути однакового розміру, але меншими за букву чи символ, якого вони стосуються. Переносити формули чи рівняння на наступний рядок дозволено лише на знаках виконуваних операцій, які пишуть у кінці попереднього рядка та на початку наступного. У разі перенесення формули чи рівняння на знакові операції множення застосовують знак «х». Перенесення на знаку ділення «:» слід уникати.

Приклад формули:

$$P_{\text{вис}} = \frac{n_{\text{вис}}}{N} \times 100\% \quad (1)$$

де,

N — загальна кількість учнів у вибірці;

$n_{\text{вис}}$ — кількість учнів із високим рівнем хореографічних здібностей;

$P_{\text{вис}}$ — відсоток учнів із високим рівнем хореографічних здібностей.

2.2.6 Примітки

Примітки подаються у кваліфікаційній роботі якщо є необхідність пояснень до тексту, таблиць, рисунків. Примітки подають безпосередньо за текстом, під рисунком (перед його назвою), під основною частиною таблиці (у її межах). Одну примітку не нумерують. Якщо приміток дві та більше, їх подають

після тексту, якого вони стосуються, оформлюють кеглем 12 через один міжрядковий інтервал з абзацного відступу з великої літери з крапкою в кінці [2].

Наприклад:

Примітка 1. Текст примітки _____
Примітка 2. Текст примітки _____

2.2.7 Посилання та цитування

У тексті кваліфікаційної роботи можуть бути посилання на структурні елементи роботи та інші джерела. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, обсяг тощо. У разі посилання на структурні елементи самої кваліфікаційної роботи, зазначають відповідно номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, позицій переліків, рисунків, формул, таблиць, додатків.

Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 4», «див. 2.1», «відповідно до 2.3.4.1», «(рисунок 1.3)», «відповідно до таблиці 3.2», «згідно з формулою (3.1)», «(додаток Г)» тощо [2].

Посилання на джерело інформації, наведене в списку використаних джерел та літератури, посилання, рекомендовано подавати у квадратних дужках, наприклад, «у роботі [5]», де 5 – це номер за яким це джерело зазначено в списку використаної літератури. Коли використовують матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно вказати номери сторінок з джерела, на яке є посилання в кваліфікаційній роботі, наприклад, [5, с. 19], де 5 – порядковий номер джерела у списку літератури, 19 – номер сторінки. Посилання на кілька джерел мають бути перелічені через крапку з комою: [5, с. 19; 7, с. 13].

Якщо один і той же матеріал перевидано, то необхідно посилатися на його останнє видання.

Пряма цитата береться в лапки («»), при непрямому цитуванні лапки не ставляться.

При оформленні посилань слід використовувати ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» [3], що установлює основні види бібліографічних посилань, загальні положення щодо їхнього складу й структури, а також правила складання та розміщування в документах.

Для підтвердження аргументів, фактів та аналізу результатів наукових досліджень слід надавати посилання на авторитетне джерело та надавати цитати. Етика наукового дослідження передбачає точне відтворення цитованого тексту з метою уникання спотворення змісту закладеного автором.

Загальні вимоги до цитувань:

- цитати починається і закінчується лапками («») і наводиться в тій граматичній формі, в якій подана в джерелі зі збереженням авторського тексту;
- цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і перекручувань думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців допускається без перекручувань авторського тексту і позначається трьома крапками в круглих дужках (...). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;
- кожна цитата супроводжується посиланням на джерело, яке має бути зазначене в списку використаної літератури;
- непрямі цитати (переказ, виклад думок автора), має містити гранично точне висловлення авторської думки і супроводжуватись посиланням на джерело, яке має бути зазначене в списку використаної літератури;
- наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;
- якщо необхідно виявити ставлення автора роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;
- якщо здобувач освіти вважає за необхідне підкреслити певні твердження автора, даний текст може бути виділений курсивом і в дужках пояснювати що

це зроблено з ініціативи автора кваліфікаційної роботи, наприклад, (*курсив наш. – В. В.*);

➤ всі цитування здійснюються українською мовою.

При згадуванні в тексті прізвищ дослідників, ініціали, ставляться перед прізвищем (В.В. Володько, Ж.-Е. Далькроз). У тексті прізвища й ініціали іноземних дослідників пишуться українською мовою, а у списку використаних джерел мовою оригіналу.

3. ПІДГОТОВКА, ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Процедура попереднього захисту, рецензування, захисту та оцінювання кваліфікаційної роботи у Національному університеті фізичного виховання і спорту України регламентується «Положенням про кваліфікаційну роботу здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти» [12].

3.1 Попередній захист кваліфікаційної роботи

Відповідно до календарного графіку підготовки кваліфікаційних робіт, кафедра хореографії і танцювальних видів спорту організовує засідання спеціально сформованою комісією попереднього захисту представлених здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти основних положень кваліфікаційної роботи та надання рекомендацій до захисту (або зауважень щодо змісту та оформлення). Попередній захист кваліфікаційної роботи проходить із залученням профільних фахівців кафедри, гаранта освітньої програми (голови комісії з попереднього захисту) та регламентується розпорядженням по кафедрі з представленням календарного графіку підготовки кваліфікаційних робіт, що оприлюднюється у встановленому порядку. Комісія надає узагальнений висновок про готовність кваліфікаційної роботи до захисту після чого завідувач кафедри рекомендує/не рекомендує її до захисту на засіданні атестаційної комісії [12].

Попередній захист проходить за встановленим графіком, але не пізніше ніж за 3 тижні до початку державної підсумкової атестації. На попередній захист здобувач освіти має підготувати коротку доповідь до 10 хв, у якій розкриває зміст досягнутих результатів згідно поставлених завдань дослідження.

Попередній захист передбачає такі етапи:

- виступ здобувача освіти з повідомленням про основні положення кваліфікаційної роботи;

- детальні відповіді здобувача освіти на запитання комісії та науково-педагогічних працівників кафедри щодо змісту та суті роботи;
- виступ наукового керівника щодо якості виконання кваліфікаційної роботи та рекомендації до допуску/не допуску роботи до захисту перед державною атестаційною комісією;
- висновок кафедри щодо готовності кваліфікаційної роботи до захисту, за необхідності час роботи над зауваженнями та термін подачі роботи (оформленої згідно з вимогами) на кафедру.

Після виступу всіх здобувачів вищої освіти проводиться засідання кафедри на якому:

- проводиться обговорення перевірки кваліфікаційних робіт на виявлення збігів/ідентичності/схожості з використанням системи автоматизованої перевірки текстів StrikePlagiarism;
- оформлюються зауваження та рекомендації щодо доопрацювання матеріалів дослідження;
- обговорюється допуск/не допуск кваліфікаційних робіт до захисту;
- затверджуються рецензенти кваліфікаційних робіт.

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти, кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті та розгляді завідувачем випускової кафедри було оцінено позитивно, допускаються деканом до захисту не пізніше, ніж за 5 днів до початку роботи екзаменаційної комісії. За 15 днів до захисту здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти подає на кафедру переплетену кваліфікаційну роботу та інші необхідні документи [12].

3.2 Рецензування кваліфікаційної роботи

При поданні до захисту, кваліфікаційна робота має пройти рецензування висококваліфікованими науково-педагогічними працівниками НУФВСУ (внутрішнє рецензування) або провідними фахівцями виробничих, наукових і

проектних організацій (зовнішнє рецензування) [12]. Склад рецензентів затверджується завідувачем кафедри хореографії і танцювальних видів спорту.

Зовнішня рецензія надається письмово і містить загальний висновок щодо рекомендації до захисту. Рецензія має бути об'єктивною, відображати як позитивні, так і негативні сторони роботи. При рецензуванні кваліфікаційної роботи рекомендується зазначити (див. Додаток 3):

- ✓ новизну та ґрунтовність розробки визначеної для дослідження проблеми;
- ✓ використання наукових методів дослідження;
- ✓ аргументованість висновків і обґрунтованість наданих пропозицій;
- ✓ вміння здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти, чітко, логічно та аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;
- ✓ недоліки та зауваження щодо змістовної частини роботи, оформлення;
- ✓ висновок про можливість допуску до захисту;
- ✓ відсутність/наявність текстових запозичень.

Негативна рецензія щодо змісту кваліфікаційної роботи та отриманих результатів не є підставою для відхилення роботи від захисту. Рецензія засвідчується підписом рецензента та супроводжується розшифровкою його прізвища, ім'я, по-батькові та зазначенням місця роботи, посади, наукового ступеня, вченого звання, почесного звання. Здобувач освіти має право ознайомитись зі змістом рецензії до захисту кваліфікаційної роботи. Не допускається внесення змін до кваліфікаційної роботи після надання рецензії.

3.3 Підготовка кваліфікаційної роботи до захисту

Кваліфікаційна робота подається керівнику для перевірки її змісту та структури не пізніше, ніж за 30 робочих днів до засідання державної атестаційної комісії. У випадку недотримання календарного графіку підготовки кваліфікаційних робіт, науковий керівник надає інформацію на засіданні кафедри (з відображенням у відповідних протоколах) та готує службову записку

щодо наявності відхилень від графіку підготовки кваліфікаційної роботи, але не пізніше, ніж за 30 днів до засідання екзаменаційної комісії. Витяг з протоколу засідання кафедри передається декану факультету, який складає службову записку на ім'я ректора та готує проект наказу про відрахування здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти з НУФВСУ [12].

У терміни встановлені кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту, але не пізніше ніж за 15 днів до захисту здобувач вищої освіти подає на кафедру для реєстрації роботи такі документи:

- ✓ індивідуальний план виконання кваліфікаційної роботи, що вміщує календарний план роботи здобувача вищої освіти підписаний науковим керівником;
- ✓ роздрукований примірник кваліфікаційної роботи;
- ✓ електронний примірник кваліфікаційної роботи;
- ✓ висновок кафедри про допуск до захисту кваліфікаційної роботи за підписом завідувача кафедри;
- ✓ письмовий відгук наукового керівника з характеристикою діяльності здобувача освіти у період написання кваліфікаційної роботи;
- ✓ письмову рецензію на кваліфікаційну роботу;
- ✓ висновок про проходження перевірки на виявлення збігів/ідентичності/схожості з використанням системи автоматизованої перевірки текстів за підписом секретаря та завідувача кафедри;
- ✓ копії опублікованих тез доповідей на наукових, науково-практичних конференціях, симпозіумах або статей здобувача вищої освіти;
- ✓ характеристику на здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти за підписом завідувача кафедри та декана факультету.

Кваліфікаційна робота підлягає обов'язковій перевірці на виявлення збігів/ідентичності/схожості з використанням системи автоматизованої перевірки текстів згідно «Положення з проведення перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на предмет академічного плагіату в НУФВСУ» [11].

3.4 Захист кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні державної атестаційної комісії (далі, ДАК) та є обов'язковим для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти, які успішно виконали вимоги навчального/індивідуального плану здобувачів вищої освіти та здали всі заліки та екзамени. Для захисту кваліфікаційної роботи на засіданні членів ДАК та осіб, присутніх на захисті здобувач вищої освіти готує виступ-презентацію на 8-10 хвилин.

Процедура захисту включає:

- доповідь-презентацію здобувача вищої освіти щодо основних положення та висновків кваліфікаційної роботи;
- запитання до здобувача вищої освіти членів ДАК та осіб, присутніх на захисті;
- відповіді здобувача вищої освіти на запитання ДАК та осіб, присутніх на захисті;
- оголошення відгуку наукового керівника магістерського дослідження або його виступ;
- оголошення рецензії або виступ рецензента кваліфікаційної роботи;
- заключне слово здобувача вищої освіти;
- оголошення рішення ДАК щодо оцінки кваліфікаційної роботи та присвоєння здобувачу вищої освіти ступеня вищої освіти «Магістр».

Мовою виконання та захисту кваліфікаційної роботи виконаної на кафедрі хореографії і танцювальних видів спорту є державна (якщо інше не передбачено відповідними наказами). Рішення щодо виконання та/або захисту кваліфікаційних робіт іншою мовою (англійською, іншими офіційними мовами Європейського Союзу) може бути прийнято проректором з навчально-методичної роботи за заявою здобувача вищої освіти, що підтримана кафедрою, до затвердження складу атестаційної комісії.

У доповіді-презентації здобувача освіти щодо основних положень та висновків кваліфікаційної роботи доцільно висвітлити: науковий апарат дослідження (обґрунтування актуальності теми дослідження, об'єкт, предмет, мету, завдання, методи та новизну дослідження); основні положення отримані у ході проведення основних розділів кваліфікаційної роботи із дотриманням логіки дослідження; висвітлення труднощів із якими стикнувся здобувач у ході проведення дослідження (за їх наявності); висновки отримані у ході проведення дослідження та рекомендації щодо подальшого впровадження результатів дослідження.

Тривалість захисту однієї кваліфікаційної роботи не повинна перевищувати 30 хв.

Захист кваліфікаційної роботи фіксується в протоколі ДАК. Після захисту кваліфікаційних робіт секретар атестаційної комісії передає їх повнотекстові електронні версії до бібліотеки для внесення до репозиторію академічних текстів НУФВСУ, а друковані – до архіву НУФВСУ.

3.5 Оцінювання кваліфікаційної роботи

Публічний захист кваліфікаційної роботи є формою Атестації, підсумковою науково-дослідною роботою, що дає змогу отримати комплексне уявлення про рівень засвоєння теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю [13]. Оцінювання кваліфікаційних робіт здійснюється під час захисту перед державною атестаційною комісією, в ході якого здобувач демонструє: вміння логічно і аргументовано викладати матеріал, використовувати аналітичні, статистичні, мистецтвознавчі та інші методи наукового дослідження; проводити фундаментальні або прикладні дослідження; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з науковими джерелами тощо.

Основними критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи є:

- ❖ актуальність обраної теми дослідження;

- ❖ чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного розділу та теми кваліфікаційної роботи в цілому;
- ❖ рівень розв'язання сформульованих завдань і досягнення поставленої мети дослідження;
- ❖ рівень наукового обґрунтування результатів проведеного дослідження;
- ❖ ступінь самостійності проведення дослідження та наявність власних міркувань, узагальнень, висновків, результатів;
- ❖ широта та доцільність застосування методичного апарату дослідження;
- ❖ науковість стилю викладення;
- ❖ відсутність орфографічних і синтаксичних помилок, а також рівень грамотності викладення матеріалів дослідження;
- ❖ правильне оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до державних стандартів [12].

Оцінки виставляє кожен член ДАК, а голова підсумовує їх результати щодо кожного здобувача вищої освіти. Підсумкову оцінку формують як середню з оцінок членів ДАК. Оцінка захисту кваліфікаційної роботи складається за 100-бальною шкалою (90-100 балів – відмінно, 82-89 балів – дуже добре; 75-81 балів – добре; 67-74 балів – задовільно; 60-66 балів – достатньо; 1-59 балів – незадовільно) та за національною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» і оголошуються у день захисту кваліфікаційної роботи після оформлення у встановленому порядку протоколів засідання ДАК [13]. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не допускається.

Якщо захист кваліфікаційної роботи не відповідає рівню теоретичної, наукової та практичної підготовки, ДАК ухвалює рішення про не проходження Атестації здобувачем вищої освіти, що має бути відображено у протоколі засідання. У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ДАК встановлює, чи може здобувач подати на повторний захист роботу за тією ж темою, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, затверджену відповідною кафедрою, що відзначається в протоколі засідання. Здобувач, який

при захисті кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку, відраховується з НУФВСУ з отриманням академічної довідки та допускається до повторного складання відповідно до вимог, які діяли на час проходження Атестації здобувачів вищої освіти (форма, зміст повторної підсумкової Атестації визначається навчальним планом, що діяв у рік закінчення навчання за певною освітньою програмою) [13]. Повторний захист кваліфікаційної роботи в такому випадку дозволяється протягом наступних трьох років, але не раніше ніж під час наступної державної атестації.

Оцінка кваліфікаційної роботи виставляється на закритому засіданні ДАК і оголошується її головою здобувачу і всім присутнім на відкритому засіданні. У випадку незгоди з оцінкою за результатами захисту кваліфікаційної роботи, здобувач вищої освіти має право на пізніше 12 години наступного робочого дня за днем оголошення результатів захисту подати апеляцію на ім'я ректора НУФВСУ. У випадку надходження апеляції розпорядженням ректора (першого проректора з науково-педагогічної роботи) створюється комісія для її розгляду. Апеляцію розглядають протягом трьох робочих днів після її подання [13].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гельсінська декларації Всесвітньої медичної асоціації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990_005#Text
2. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Чинний від 2017-07-01. Київ: ДП УкрНДНЦ, 2016. 31 с.
3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
4. Етичний кодекс учасників освітнього процесу Національного університету фізичного виховання і спорту України. URL: https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/etychnyy_kodeks_.pdf.
5. Загальна декларація з біоетики та права людини ЮНЕСКО. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/bioethics_and_hr.shtml.
6. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.92 № 2802-XII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.
7. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
8. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
9. Кодекс академічної доброчесності Національного університету фізичного виховання і спорту України (нова редакція). URL: https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/rozklad/nufvsu_kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_0.pdf.
10. Наказ МОН від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій», зареєстрований у Міністерстві юстицій 03.02.2017 №

155/30023 (зі змінами, внесеними згідно з Наказом від 31.05.2019 № 759). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

11. Положення з проведення перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на предмет академічного плагіату в НУФВСУ. URL: https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/nakaz_polozhennya_plagiat.pdf.

12. Положення про кваліфікаційну роботу здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/rozklad/polozhennya_pro_kvalifikaciynu_robotu_2018.pdf.

13. Положення про порядок формування й організацію роботи екзаменаційної комісії та проведення атестації здобувачів вищої освіти у національному університеті фізичного виховання і спорту України (нова редакція) URL: https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/rozklad/polozhennya_pro_poryadok_formuvannya_y_organizaciyu_roboty_ekzamenaciyanoi_komisiyi_ta_provedennya_atestaciyi_zdobuvachiv_vyshchoyi_osvity_u_nacionalnomu_universyteti_fizychnogo_vyhov_1.pdf.

14. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/05/26/017.Fizychna.kultura.sport-516-mahistr.docx>.

15. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 024 Хореографія галузі знань 02 Культура і мистецтво для другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/024-choreografia-M.pdf>.

16. Толочко С.В., Бордюг Н.С., Міронєць Л.П. Академічна доброчесність та штучний інтелект в освітній і науковій діяльності // Теорія та методика навчання (з галузей знань). Випуск 62. Том 2. 2023. С 25-32.

17. Шинкарук О.А., Яковенко О.О. Вимоги до написання та оформлення кваліфікаційної роботи (магістра): метод. рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Київ: НУФВСУ; 2024. 43 с.

ДОДАТКИ

Додаток А
Зразок заяви здобувача

Завідувачу
Кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
кандидату фізичного вихованні і спорту,
доценту Сороновичу І.М
здобувача групи _____
Петренка Петра Петровича

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи «Розвиток балетмейстерських здібностей студентів-хореографів закладів вищої освіти засобами сучасної хореографії».

Науковим керівником прошу призначити кандидата мистецтвознавства, доцента _____

Дата

Підпис

Б.2 Приклад оформлення календарного плану виконання кваліфікаційної роботи

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
6.	Вибір теми та обґрунтування актуальності дослідження.		
7.	Написання вступу кваліфікаційної роботи		
8.	Розділ 1. Теоретичний аналіз джерел за темою дослідження		
9.	Розділ 2. Вибір методів дослідження та складання програми дослідження		
10.	Розділ 3. Проведення фундаментального або прикладного дослідження за обраною темою та надання рекомендацій щодо подальшого впровадження отриманих результатів		
11.	Висновки. Формулювання загальних висновків дослідження		
12.	Оформлення кваліфікаційної роботи згідно зі встановленими вимогами		
13.	Підготовка та публікація тез доповідей на наукових, науково-практичних конференціях або статей		
14.	Подача кваліфікаційної роботи науковому керівнику для підготовки відгуку		
15.	Подача кваліфікаційної роботи рецензенту для підготовки рецензії		
16.	Перевірка кваліфікаційної роботи на предмет академічного плагіату		
17.	Надання необхідних документів на кафедру для реєстрації		
18.	Написання доповіді до захисту та підготовка презентації		
19.	Захист роботи		

Виконавець:

(статус здобувача, прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

Науковий керівник:

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

Додаток В

В.1. Форма оформлення титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

за спеціальністю: _____

(шифр, назва)

міждисциплінарною освітньою-науковою програмою:

« _____ »

(назва)

на тему: « _____ »

(назва теми)

Здобувач вищої освіти другого
(магістерського) рівня _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник: _____
(прізвище, ініціали)

_____
(науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент: _____
(прізвище, ініціали)

_____
(науковий ступінь, вчене звання)

Рекомендовано до захисту на засіданні
кафедри (протокол №__ від ____ 20__ р.)
Завідувач кафедри: _____
(прізвище, ініціали)

_____
(науковий ступінь, вчене звання)

_____
(підпис)

Додаток Г

Приклад оформлення змісту

Г.1. Форма оформлення змісту

ЗМІСТ

	ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	4
	ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1	НАЗВА РОЗДІЛУ	8
1.1	Назва першого підрозділу	8
1.1.1	Назва пункту	15
1.2	Назва другого підрозділу	21
1.2.1	Назва пункту	23
1.3	Назва третього підрозділу	29
	Висновки до розділу 1	35
РОЗДІЛ 2	МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	37
2.1	Назва підрозділу	37
2.2	Назва підрозділу	40
РОЗДІЛ 3	АНАЛІТИКО-ДОСЛІДНИЦЬКА ЧАСТИНА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	46
3.1	Назва підрозділу	46
3.2	Назва підрозділу	58
3.3	Назва підрозділу	70
	ВИСНОВКИ	85
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	90
	ДОДАТКИ	98

Оформлюється в таблиці «без меж» з використанням стилів заголовків для автоматичного формування змісту

Г.2. Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

	ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
	ВСТУП	4
	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ	
РОЗДІЛ 1	БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ХОРЕОГРАФІВ ЗВО ЗАСОБАМИ СУЧАСНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ	9
1.1	Здібності як предмет наукового дослідження	9
1.2	Структура та основні компоненти балетмейстерських здібностей	20
1.3	Специфіка основних течій сучасного хореографічного мистецтва	35
	Висновки до розділу 1	50
РОЗДІЛ 2	МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	52
2.1	Методи дослідження	52
2.2	Організація дослідження	54
РОЗДІЛ 3	ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА З РОЗВИТКУ БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ХОРЕОГРАФІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ	56
3.1	Діагностика рівнів розвитку балетмейстерських здібностей студентів-хореографів ЗВО	56
3.2	Методика розвитку балетмейстерських здібностей студентів-хореографів ЗВО засобами сучасного танцю	72
3.3	Практичні рекомендації щодо впровадження методики розвитку балетмейстерських здібностей студентів-хореографів ЗВО засобами сучасного танцю	82
	Висновки до розділу 3	88

	63
ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	95
ДОДАТКИ	100

Додаток Д**Приклад оформлення переліку умовних позначень****ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ**

ЗВО	заклад вищої освіти
МР	Методичні рекомендації
БП	Базова підготовка
КМС	кандидат в майстри спорту України
МС	майстер спорту України
МСМК	майстер спорту України міжнародного класу

Оформлюється в таблиці «без меж»

Додаток Е

Приклад оформлення списку використаних джерел відповідно вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Документ	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Каляндрук Т. Таємниці бойових мистецтв України Л. : ЛА «Піраміда», 2007. 304 с. : іл 2. Кримський С. Б. Запити філософських смислів. К. : Вид. ПАРАПАН, 2003. 240 с. 3. Шевчук А.С. Дитяча хореографія : навч.-метод. посібник. 3-тє вид., зі змін. та доповн. Тернопіль : Мандрівець, 2016 – 288 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кримський С. Б., Павленко Ю. В. Цивілізаційний розвиток людства К. : Вид-во «Фенікс», 2007. 316 с. 2. Білоус С. І., Корнійчук В. П. Філософія освіти : навч.- метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2016. 176 с. 3. Палеха В. І., Карпова П. В. Менеджмент організацій : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 120 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Свєрбілова Т., Малютіна Н., Скорина Л. Від модерну до авангарду : жанрово стильова парадигма української драматургії першої третини ХХ століття. Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Черкаси, 2009. 598 с. 2. Пустовенко В. В., Максименко І. Л., Яким А.С. Безпека життєдіяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2017. 348 с. 3. McLean J., McLean L., McLean C. Anatomy of dance. London : A & C Black, 2010. 240 p.

<p>Чотири автори більше авторів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інновації : навч. посіб. / Гуревич Д. Т., Чекан О. С., Грибан О. М., Макарова В. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с. 2. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико прикладне дослідження: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 288 с. 3. Сучасна українська мова / О. М. Григор'єва та ін. 3-те вид., перероб. Київ : Либідь, 2005. 488 с.
<p>Книги без зазначення автора (з редактором тощо)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Словник символів культури України: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / за заг. ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, М. К. Дмитренка. 2-ге вид., доп. і випр. К. : Міленіум, 2002. 268 с. 2. Українське народознавство : Навч. посібник / за ред. С. П. Павлюка, Г. Й. Горинь, Р. Ф. Кирчіва. Л. : Фенікс, 1994. 608 с. 3. Teaching dance : foundations for practice. London : Royal Academy of Dance, 2009. 312 p.
<p>Книга – окремий том (частина) багатотомного видання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шалапа С. В. Методика роботи з хореографічним колективом: підручник. Ч. 1. К. :НАКККіМ, 2015. 252 с. 2. Енциклопедія історії України : в 10 т. / ред. рада : В.М. Литвин (гол.) та ін. ; Ін-т історії України НАН України. Київ : Наукова думка, 2005. Т. 9. 300 с.
<p>Частина книги (розділ тощо)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наумов М.С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки : монографія / В.П.

	<p>Решетило, М.С. Наумов, Ю.В. Федотова. Харків, 2014. С. 213–241.</p> <p>2. Kozbelt A. Theories of creativity. <i>The Cambridge handbook of creativity</i> / ed. by J. C. Kaufman, R. J. Sternberg. Cambridge, 2010. P. 20-47.</p>
<p>Стаття в журналі</p>	<p>1. Козинко Л.Л. Основи конфліктології в процесі фахової підготовки студентів-хореографів у закладах вищої освіти. <i>Теорія та методика фізичного виховання і спорту : Науково-теоретичний журнал</i>. № 2, 2022. К.: НУФВСУ, 2022. С. 64-69.</p> <p>2. Хоцяновська Л. Ф., Білаш О. С. Творча діяльність Вацлава та Броніслави Ніжинських в контексті розвитку вітчизняного та світового балетного мистецтва. <i>Танцювальні студії</i>. 2019. Т. 2, №1. С. 19–28.</p> <p>3. Підлипська А. Критика сучасного балету в Україні: наукові та мистецькі риси. <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв</i>. 2018. № 3. С. 343–347. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkm_2018_3_67 (дата звернення: 12.10.2023).</p>
<p>Доповідь матеріалів конференції</p>	<p>1. Шеллоу Констанція Танець та... розвиток «медіації танцю» як напряму дослідження <i>Хореографія в сучасному мистецькому просторі</i> : Збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 22-23 лютого 2024 р. [Електронний ресурс]. К., 2024. С. 22-29.</p> <p>2. Васіна Н. А. Танцювальні мініатюри у різних видах хореографії. <i>Тенденції розвитку хореографічних</i></p>

	<p><i>дисциплін у вищих мистецьких навчальних закладах</i> : збірник матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 11-12 квіт. 2014 р. Київ, 2014. С. 30–33.</p> <p>3. Борисова В.І. Зміст заповіту. <i>Проблеми цивільного права та процесу</i> : матеріали наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті проф. О.А. Пушкіна, 27 травня 2016 р. Харків : ХНУВС, 2016. С. 20–24.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Матриненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 (Хореографія). Хореографія, Мелітополь: 014 Середня освіта Видавничий Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi77/0057299.pdf (дата звернення: 11.02.2024).</p> <p>2. Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: https://www.nas.gov.ua/activity/scientific-publications-and-publishing-activities (дата звернення: 20.09.2024).</p> <p>3. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: https://agrodream.com.ua/shho-take-organichni-produkty.html (дата звернення: 22.09.2024).</p>
Дисертація	<p>1. Козинко, Лілія Леонідівна. Традиції фольклорної культури в сучасному народно-сценічному танці та балетному театрі України [Текст] : дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.02 ; Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. К., 2012. 238 арк. Бібліогр.: арк. 216-238.</p>

	<p>2. Кокуленко, Борис Григорович. Фольклорні традиції в народно-сценічному танцювальному мистецтві Кіровоградщини [Текст] : дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. К., 2010. 172 арк. : іл. Бібліогр.: арк. 156-167.</p>
<p>Автореферат дисертації</p>	<p>1. Білаш П. М. Балетмейстерське мистецтво і становлення української сценічної хореографії у контексті розвитку європейської художньої культури 10–30-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» ; Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. К., 2004. 19 с.</p> <p>2. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 26.00.01 «Теорія й історія культури» ; Київ. нац. унів-т культури і мистецтв. К., 2008. 19 с.</p> <p>3. Волчукова В. Н. Проблеми розвитку і роль ритуального танцю в ранньохристиянській культурі : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» ; Харк. держ. акад. культури. Х., 2002. 19 с.</p>
<p>Стандарт</p>	<p>1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.</p> <p>2. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Чинний від 2017-07-01. Київ: ДП УкрНДНЦ, 2016. 31 с.</p>

Законодавчий акт	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text. 2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text. 3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 р. N 2188- III. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 13. Ст. 64.
Архівні матеріали	<ol style="list-style-type: none"> 1. Од. зб. 73. Гарасимчук Р. Гуцульські народні танці. Розвідки. Малюнки виконані Оленою Кульчицькою у Львові. 1940 р., 33 арк. 2. Од. зб. 1024. Опис народного танку «Торбан» з с. Перемори Ананіївського пов. Херсонської губ. Запис 1925 р. від Є. Чипаленка у Подебродах. 1925 р., 6 арк. 3. Од. зб. 1026. Опис танкових кроків, рухів: малюнки-схеми. 1931 р. та б.д., 13 арк.
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року. Київ : Академперіодика, 2009. 444 с.

Додаток Ж

Приклад оформлення таблиць

Таблиця 2.1. – Рівень розвитку балетмейстерських здібностей здобувачів освіти за когнітивно-творчим компонентом

Показники	Високий рівень		Середній рівень		Низький рівень	
	Абс. к-сть	%	Абс. к-сть	%	Абс. К-сть	%
Рівень розвитку творчої уяви та фантазії	6	17%	13	36%	17	47%
Рівень розвитку художньо-образного мислення	7	19%	11	31%	18	50%
Рівень розвитку здібностей до творчої реалізації	5	14%	10	28%	21	58%
Середнє	6	17%	11	30%	19	53%

Додаток 3

Приклад оформлення рецензії на кваліфікаційну роботу

Рецензія на магістерську роботу здобувача

_____

(назва спеціальності)

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема магістерської роботи

_____

_____

Актуальність теми

_____

_____

Наявність самостійних розробок здобувача

_____

_____

_____

Практична цінність і основні висновки та рекомендації

_____

_____

_____

Наявність недоліків

_____

_____

_____

Загальний висновок рецензента _____

_____

_____

Рецензент (прізвище, посада)

(підпис)

«__» _____ 20__ р.